

ПРО УЧАСТЬ АКАДЕМІЇ У МІЖНАРОДНОМУ ГРАНТОВОМУ ПРОЄКТІ UKRENERGY

КОВРОВ А.В., КРОВЯКОВ С.О., ГОЛУБОВА Д.О., ПАНДАС А.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Одеська державна академія будівництва та архітектури з 2015 року є активним учасником підготовки та реалізації проєктів у межах програми Еразмус+ КА1 – навчальна мобільність. За напрямком програми здійснюється академічна мобільність здобувачів (на певний період та з зарахуванням результатів навчання в обсязі кредитів ЄКТС), а також академічна мобільність викладачів, у межах якої відбувається стажування та викладацька діяльність. Наразі партнерами академії за програмою Erasmus+ КА1 є 20 іноземних закладів вищої освіти.

З квітня 2023 року академія приймає участь у міжнародному проєкті «Інноваційні магістерські курси на підтримку покращення енергетичного та вуглецевого сліду будівельного фонду України», «UKRENERGY» (ERASMUS-EDU-2022-CBHE-STRAND-2, Project ID 101082898). Проєкт здійснюється у межах європейської програми Еразмус+ КА2 «Розбудова потенціалу у сфері вищої освіти: Напрямок 2 – Партнерство для трансформації вищої освіти».

Діяльність у межах проєкту «UKRENERGY» – це зовсім інший формат та обсяг роботи, порівнюючи з минулим досвідом міжнародної проєктної діяльності академії. Загалом «UKRENERGY» має на меті розробку нових магістерських курсів з «Енергоефективності, модернізації будівель та енергетичного планування», а також просування кращого досвіду ЄС щодо освітніх методик та знань, пов'язаних з енергоефективністю та стійкістю будівель. Проєкт також включає створення сучасних лабораторій, розробку навчальних матеріалів та впровадження інноваційних практик викладання та навчання.

Чотири українські заклади вищої освіти: Київський національний університет будівництва та архітектури, Національний університет «Львівська політехніка», Придніпровська академія будівництва та архітектури та Одеська державна академія будівництва та архітектури залучені безпосередньо до розробки та впровадження магістерських програм у вищезазначеному напрямку в кожному ЗВО окремо. Ще чотири українські заклади вищої освіти розробляють та впроваджують відповідні освітні компоненти.

Першим етапом роботи академії над проєктом стало дослідження Одеського регіону щодо енергетичного контексту та потреб. Далі було проведено аналіз інституційних потреб Одеської державної академії будівництва та архітектури

щодо напрямку проєкта. Наступний крок – онлайн опитування чотирьох цільових груп: здобувачів, викладачів, випускників та роботодавців. Це дозволило виявити ключові позиції, які необхідно врахувати в освітній програмі. Було створено та наповнено платформу стейкхолдерів програми з Одеського регіону.

Згідно обов'язків за проєктом, академією спільно з координатором Університетом Генуї було підготовлено Звіт про узагальнення результатів аналізу регіональних потреб Київського, Львівського, Одеського, Дніпровського регіонів, інституційних потреб університетів-партнерів проєкту та опитування цільових груп.

Таким чином, розроблення освітньо-наукової програми магістерського рівня обсягом 120 кредитів ЄКТС повинно було мати всебічний та ретельно обґрунтований характер.

У якості прикладів розглядалися програми, що вже реалізуються в європейських університетах, а також новостворені в українських ЗВО аналогічні програми.

Задля кращого розуміння завдань програми та набуття досвіду в рамках реалізації проєкту Університетом Генуї було проведено декілька змістовних семінарів, зокрема презентація щодо особливостей формулювання результатів навчання (Learning Outcomes), Bloom's Taxonomy, представлення та детальні роз'яснення щодо підготовки шаблону Посібника з програми (Programme Handbook). Члени робочої групи пройшли необхідне навчання, були надані приклади оформлення всіх основних документів за європейським зразком з поясненнями.

Важливим досвідом було те, що освітню програму необхідно презентувати партнерам в зрозумілому, звичному у Європі вигляді. Для кращого розуміння її змісту необхідно було підготувати перелік освітніх компонентів з відповідними результатами навчання, тобто адаптувати освітню програму.

Згідно встановленого координатором проєкту Університетом Генуї (UNIGE, Італія) терміну, робочою групою з реалізації проєкту в академії був підготовлений та направлений координатору для узгодження робочий варіант компонентів освітньої програми, а саме: Program Handbook, Plan of educational component, Syllabuses.

Нетривіальним досвідом було «узгодження» формальних сторін програми у національній і європейській інтерпретаціях.

Освітня програма, яка має або претендує на акредитацію НАЗЯВО в Україні, обов'язково повинна містити інтегральну компетентність, загальні і спеціальні компетентності (за спеціальністю та визначені ЗВО), результати навчання (за спеціальністю та визначені ЗВО), мінімум дві матриці співвідношення, тощо.

Всі зазначені в освітній програмі результати навчання, в подальшому, згідно матриці відповідності освітніх компонентів результатам навчання, майже дослівно цитуються в силабусах (робочих програмах) освітніх компонентів.

При вивченні освітніх програм закордонних партнерів виявилось, що в оприлюднених освітніх програмах не наводиться стільки видів визначень можливих майбутніх, не завжди зрозумілих абітурієнтам та здобувачам, досягнень. Проте у європейських програмах зрозумілою мовою викладені основні загальні результати, які можуть бути набуті при належному навчанні за обов'язковою частиною програми. В цілому, якщо зіставити формальні обсяги в аркушах, то український національний варіант програми є в 4-5 разів об'ємнішим.

В європейському варіанті тільки у силабусах кожен конкретний викладач надає опис як компетентностей, так і результатів навчання щодо кожного освітнього компонента. В цілому вони відповідають загальному змісту освітньої програми, але викладач не обмежений конкретним формулюванням і може навіть зазіхати на «сусідні» тематики, якщо в його викладанні передумовлені переваги.

Окрім того, відмінністю силабусів партнерів, чий досвід вивчався при розробці освітньої програми, виявилася відсутність визначення критеріїв оцінювання за чіткою кількістю балів щодо кожного виду роботи. Перевага надається оцінюванню саме набутих результатів навчання за відсотковою шкалою.

У березні Вченою радою академії була затверджена освітньо-наукова програма магістерського рівня «Енергоефективність будівель та енергетичний інжиніринг». Відповідні компоненти освітньої програми надані координатору.

В подальшому стоїть завдання розробки повного комплексу навчально-методичного забезпечення освітніх компонент, в тому числі підготовка навчальних посібників, конспектів лекцій.

Цей досвід дозволяє надалі активніше просуватися на шляху до інтеграції в європейський освітній простір.

З листопада 2023 року в рамках програми Еразмус+ КА2 «Розбудова потенціалу у сфері вищої освіти: Напрямок 2 – Партнерство для трансформації вищої освіти» академія приймає участь у реалізації проєкту «The BRIDGE» – «Подолання розриву між університетом і промисловістю: інноваційна магістерська освітня програма, що підтримує розвиток зелених робочих місць і цифрових навичок в українському будівельному секторі».

Метою проєкту є розробка комплексних магістерських навчальних програм з ВІМ проєктування, будівництва та експлуатації будівель та споруд, з акцентом на взаємодію фахівців з різних напрямків будівельної діяльності.